

63/1 (SEM-6) DSE1B/EDNRE 6026

2024

## EDUCATION

Paper : EDNRE 6026

(Educational Management and  
Administration)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

*The figures in the margin indicate  
full marks for the questions.*

1. Choose the correct answer from the  
following : (any six)  $1 \times 6 = 6$

তলত দিয়াবোৰৰ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) "Management of education or  
educational management implies the  
practical measures for ensuring the  
system to work for achieving the goals  
or objectives of an educational  
institution."

Contd.

- (b) What do you mean by institutional  
planning? Write briefly about the  
characteristics of institutional planning.  
Describe the importance of institutional  
planning.  $4+5+5=14$

প্রতিষ্ঠানিক পরিকল্পনা বুলিলে কি বুজা? প্রতিষ্ঠানিক  
পরিকল্পনার বৈশিষ্ট্যৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। প্রতিষ্ঠানিক  
পরিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।

- (c) Discuss briefly the role of MHRD in  
educational administration in India.  
What are the main problems of  
educational administration in our  
country? Illustrate.  $6+8=14$

ভাৰতবৰ্ষত শৈক্ষিক প্রশাসনত MHRD-ৰ ভূমিকা  
সম্পর্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। আমাৰ দেশৰ শৈক্ষিক  
প্রশাসনৰ মূল সমস্যাসমূহ কি কি? বৰ্ণনা কৰা।

The above statement is made by

“শিক্ষাৰ ব্যৱস্থাপনা বা শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাই এক শিক্ষানুষ্ঠানৰ লক্ষ্য বা উদ্দেশ্যবোৰ লাভৰ বাবে কাৰ্য্যবাহ্য গঢ়ি তোলাৰ এক প্ৰায়োগিক পৰিমাণক বুজায়।”  
ওপৰৰ উল্লেখিত কথাষাৰ কৈছিল

(i) P. K. Mishra

পি. কে. মিশ্ৰ

(ii) Henri Fayol

হেনৰি ফেয়ল

(iii) Ross

ৰ'ছ

(iv) James

জেমছ

(b) NCERT was established in

NCERT প্ৰতিষ্ঠা হৈছিল

(i) 1961

১৯৬১ চনত

(ii) 1956

১৯৫৬ চনত

(iii) 1964

১৯৬৪ চনত

(iv) 1986

১৯৮৬ চনত

(c) “Supervision is the assistance in the development of a better teaching-learning process.” Who says?

“নিৰীক্ষণ হ’ল এক উন্নত শিক্ষণ আৰু শিকন অৱস্থাৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সহায় কৰা প্ৰক্ৰিয়া।” কোনে কৈছে?

(i) Ayer

আয়াৰ

(ii) Wiles

ওৱাইলচ্

(iii) Harold Spears

হেৰল্ড স্পিয়াৰ্চ

(iv) Dewey

ডিউই

(d) The main function of educational administration is

শৈক্ষিক প্ৰশাসনৰ মুখ্য কাৰ্য্য হৈছে

(i) organization

সংগঠন

(ii) supervision

নিৰীক্ষণ

(iii) controlling

নিয়ন্ত্ৰণ

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(e) A plan prepared by a particular institution on the basis of its own development and improvement is called

এখন বিশেষ প্ৰতিষ্ঠানে নিজৰ বিকাশ আৰু উন্নতিৰ বাবে প্ৰস্তুত কৰা পৰিকল্পনাক কোৱা হয়

(i) educational plan

শৈক্ষিক পৰিকল্পনা

(ii) school plan

বিদ্যালয় পৰিকল্পনা

(iii) institutional plan

প্ৰতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনা

(iv) specific plan

বিশেষ পৰিকল্পনা

(f) The major role of a Headmaster is

প্ৰধান শিক্ষকৰ মুখ্য ভূমিকা হ'ল

(i) execution

কাৰ্য্যকৰীকৰণ

(ii) motivating

অভিৰোচন

(iii) monitoring

নিৰীক্ষণ

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(g) The other activities carried out in school apart from classroom teaching are

শ্ৰেণীকোঠাৰ শিক্ষাদানৰ উপৰিও বিদ্যালয়ত যিবোৰ অন্যান্য কাৰ্য্যক্ৰম সম্পাদিত কৰা হয় সেইটো হ'ল

(i) national cadet corps

নেচনেল কেডেত কৰপচ

(ii) curricular activities

পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্য্যৱলী

(iii) co-curricular activities

সহপাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্য্যৱলী

(iv) social activities

সামাজিক কাৰ্য্যৱলী



(h) In which year was the concept of management introduced in the field of education ?

কোন চনত ব্যৱস্থাপনাৰ ধাৰণাটো শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সংযুক্ত হৈছিল ?

(i) 1980

১৯৮০

(ii) 1975

১৯৭৫

(iii) 1970

১৯৭০

(iv) 1971

১৯৭১

(i) The factor influencing educational administration is

শৈক্ষিক প্ৰশাসনত প্ৰভাৱ পোলাৰা উপাদান হ'ল

(i) personal factor

ব্যক্তিগত উপাদান

(ii) social factor

সামাজিক উপাদান

(iii) environmental factor

পৰিবেশীয় উপাদান

(iv) All of the above

ওপৰৰ সকলোবোৰ

(i) The full form of NCTE is

NCTEৰ পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল

(i) National Council of Technical Education

(ii) National Council of Teacher Education

(iii) National Council of Theoretical Education

(iv) National Council of Travelling Education

2. Answer the following questions : (any five)  
2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Mention two areas within the scope of educational management.

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ পৰিসৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত দুটা ক্ষেত্ৰ উল্লেখ কৰা।

(b) Write two disadvantages of co-curricular activities.

সহপাঠ্যক্রমিক কার্যাবলীৰ দুটা অসুবিধা লিখা।

(c) Write two demerits of decentralized management.

বিকেন্দ্ৰীকৃত ব্যৱস্থাপনাৰ দুটা অসুবিধা লিখা।

(d) Mention two problems of educational administration in Assam.

অসমৰ শৈক্ষিক প্ৰশাসনৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

(e) What is democratic educational management?

গণতান্ত্ৰিক শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি?

(f) Mention two types of institutional planning.

প্ৰতিষ্ঠানিক পৰিকল্পনাৰ দুটা প্ৰকাৰ উল্লেখ কৰা।

(g) Write any two functions of planning.

পৰিকল্পনাৰ যিকোনো দুটা কাৰ্য লিখা।

3. Answer the following questions : (any six)

$$5 \times 6 = 30$$

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

(a) Discuss about some functions of school organization.

বিদ্যালয় সংগঠনৰ কেইটামান কাৰ্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) Write the differences between centralized and decentralized educational management.

কেন্দ্ৰীভূত শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা আৰু বিকেন্দ্ৰীভূত শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

(c) What is controlling? Write any three functions of controlling.

নিয়ন্ত্ৰণ কি? নিয়ন্ত্ৰণৰ যিকোনো তিনিটা কাৰ্যৰ বিষয়ে লিখা।

(d) "A good Headmaster is not merely a good administrator." Explain.

“এজন ভাল প্ৰধান শিক্ষক কেৱলমাত্ৰ এজন ভাল প্ৰশাসকেই নহয়।” ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write five important objectives of educational supervision.

শৈক্ষিক নিৰীক্ষণৰ পাঁচটা গুৰুত্বপূৰ্ণ উদ্দেশ্য লিখা।

(f) Write briefly about the importance of school timetable.

বিদ্যালয়ৰ সময়সূচীৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(g) Compare autocratic management with laissez faire management.

ষেৰতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাপনা আৰু অবাধ ব্যৱস্থাপনাৰ তুলনা কৰা।



(h) Write briefly about the scope of educational supervision.

শৈক্ষিক পর্যবেক্ষণৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(i) Write briefly about the functions of educational management.

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ কাৰ্য্যবলীৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

(j) What is external educational management? Write any two features of external educational management.

3+2=5

বাহ্যিক শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা কি? বাহ্যিক শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

4. Answer the following questions : (*any two*)  
10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো দুটা)

(a) What is planning? Explain the importance of educational planning in school management.

2+8=10

পৰিকল্পনা কি? বিদ্যালয়ৰ ব্যৱস্থাপনাত শৈক্ষিক পৰিকল্পনাৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is meant by co-curricular activities? State the principles for organizing co-curricular activities.

3+7=10

সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্য্যসূচী বুলিলে কি বুজা যায়?  
সহ-পাঠ্যক্ৰমিক কাৰ্য্যসূচী সংগঠনৰ নীতিসমূহ উল্লেখ কৰা।

(c) What do you mean by educational management? What are the objectives of educational management? 4+6=10

শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনা বুলিলে কি বুজা যায়? শৈক্ষিক ব্যৱস্থাপনাৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি?

(d) Discuss about the relation between central and states to develop the education in India.

ভাৰতবৰ্ষত শিক্ষাৰ বিকাশৰ বাবে কেন্দ্ৰ আৰু ৰাজ্যসমূহৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

5. Answer *any one* of the following questions :  
14

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যিকোনো এটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Explain the meaning of educational supervision. Discuss about the principles of educational supervision. Explain the need and importances of educational supervision. 4+5+5=14

শৈক্ষিক নিৰীক্ষণৰ অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা। শৈক্ষিক নিৰীক্ষণৰ নীতিবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। শৈক্ষিক নিৰীক্ষণৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আৰু গুৰুত্ব সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা কৰা।